

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
BRNO

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

der Fundsituation stellt dieses Hausfragment einen charakteristischen Bau aus dem jungneolithischen Zeitabschnitt dar.

Auf der abgedeckten Fläche wurden ebenfalls einige Siedlungsobjekte von einer näher nicht bestimmbarer Funktion untersucht. Fast in allen befand sich archäologisches Material der Kultur mit mährischer bemalter Keramik. Manche Siedlungsobjekte gewährten weiter Funde der Kultur mit Linearkeramik. Als einen ganz neuen Typus der Siedlungsobjekte lassen sich Gruben von langgezogener Form, mit senkrechten Wänden und geradem Boden betrachten, die ungefähr in Richtung N - S orientiert waren. Oberhalb des Bodens dieser Objekte befand sich eine mächtigere Schicht, mit Asche und der üblichen Ausfüllung des archäologischen Siedlungsmateriales vermischt. Ähnlichen Objekten sind wir in Těšetic bisher nicht begegnet.

Abschließend können wir konstatieren, daß Sektor A2 Befunde vor allem aus dem Abschnitt der Kultur mit mährischer bemalter Keramik (einschließlich des Grabes) und Quellen der materiellen Kultur aus dem ältesten Neolithikum gewährte, während Befunde der Träger der Kultur mit Stichbandkeramik fast fehlen.

DALŠÍ HROB S VYPÍCHANOU KERAMIKOU Z TĚŠETIC-KYJOVIC (okr. Znojmo)

Eliška Kazdová, FF MU Brno

(Obr. 6; 7)

Při dokončování terénního výzkumu na ploše A_2 byla v roce 1989 prozkoumána také východní část objektu 293. Jeho západní okraj byl zachycen před dvěma lety u hrany sektoru A_1 . Obsah uvedeného objektu a nálezové souvislosti ukázaly, že na těšeticke lokalitě byl objeven další - v pořadí již šestý - hrob s vypíchanou keramikou (H_{13}).

Pohřeb byl uložen do mělké sídlištní jámy o rozměrech 195 x 174 cm, hluboké pouze 25 cm. Nachází se na rozhraní ploch A_1/A_2 , při jihovýchodní stěně kúlového půdorysu D_{15} , blízko nedatovatelného objektu 294 a jižně od žlábků vnější palisády lengyelského kruhového areálu (obr. 6). H_{13} je vzdálen od předchozího vypíchaného hrobu H_{12} (Kazdová 1990) asi 44 m východním směrem; přibližně dvojnásobná vzdálenost jej dělí od dosud nejjižnější položeného hrobu H_2 . Nejblíže k H_{13} se nachází H_5 (Kazdová 1988, obr. 1).

Nálezy se koncentrovaly ve východní části jámy, blíže k jejímu středu, na ploše asi 70 x 35 cm. Pochází odtud 40 zlomků a na 60 drobných úlomků lidských kostí, několik zvířecích kostí a části keramiky asi z pěti nádob. V povrchové vrstvě jámy se našly 4 fragmenty lineární keramiky a 7 zlomků MMK. Pod povrchem zcela převládla vypíchaná keramika, z níž lze kromě jednotlivých střepeů rekonstruovat zdobenou hruškovitou nádobku a hrubší kotlovitý tvar (obr. 7). V zásyvu jámy bylo zjištěno několik menších kousků mazanice.

Podle antropologického vyhodnocení M. Dočkalové byly části lidského skeletu záměrně rozbité a vykazují nestejný stupeň spálení: spolu s fragmenty silně vyžihaných dlouhých kostí se našly také slabě ožehnuté zlomky lebky. Většina hodnocených pozůstatků patří dospělé ženě, která dosáhla věku 30 let. Nelze vyloučit, že některé z kostí náleží dalším jedincům.

Stav antropologického materiálu naznačuje, že v případě H₁₃ lze uvažovat o žárovém pohřbu, který má charakter nedokonalé kremace, o čemž svědčí již zmíněný různý stupeň spálení lidských kostí.

L i t e r a t u r a :

Kazdová, E. 1988: Osídlení lidu s vypíchanou keramikou v Sutnách u Těšetic-Kyjovic, SPFFBU E 33, 109-120.

Kazdová, E. 1990: Pátý hrob s vypíchanou keramikou v Těšeticích-Kyjovicích (okr. Znojmo), PV 1987, 23.

Weiteres Grab mit Stichbandkeramik aus Těšetic-Kyjovice (Bez. Znojmo). Im Jahre 1989 wurde auf der Těšeticer Lokalität das bereits sechste Grab mit Stichbandkeramik (H₁₃) entdeckt. Es befindet sich an der Grenze der Sektoren A₁/A₂, nahe des Pfostengrundrisses D₁₅, südlich der äußeren Palisade des lengyelzeitlichen Rondells (Abb. 6). Das Begräbnis war in einer seichten Siedlungsgrube im Ausmaße von 195 x 174 cm, Tiefe 25 cm, beigesetzt. Die Funde konzentrierten sich in ihrem Ostteil, nahe der Mitte, auf einer Fläche von etwa 70 x 35 cm. Es stammen von hier 40 Bruchstücke und 60 kleinere Fragmente menschlicher Knochen, einige tierische Knochen und Keramikteile von ungefähr 5 Gefäßen (Abb. 7). Nach der anthropologischen Beurteilung von M. Dočkalová waren Teile des menschlichen Skelettes absichtlich zerschlagen und weisen eine verschiedene Verbrennungsstufe auf: während die Fragmente der langen Knochen stark überglüht sind, sind die Schädelbruchstücke nur schwach angesengt. Die Mehrzahl der Überreste gehört einer Frau im Alter von ca. 30 Jahren. Einige der Knochen könnten weiteren Individuen gehören. Im Falle des Grabes H₁₃ mit Stichbandkeramik läßt sich also von einem Brandgrab erwägen, das den Charakter einer unvollkommenen Kremation hat.

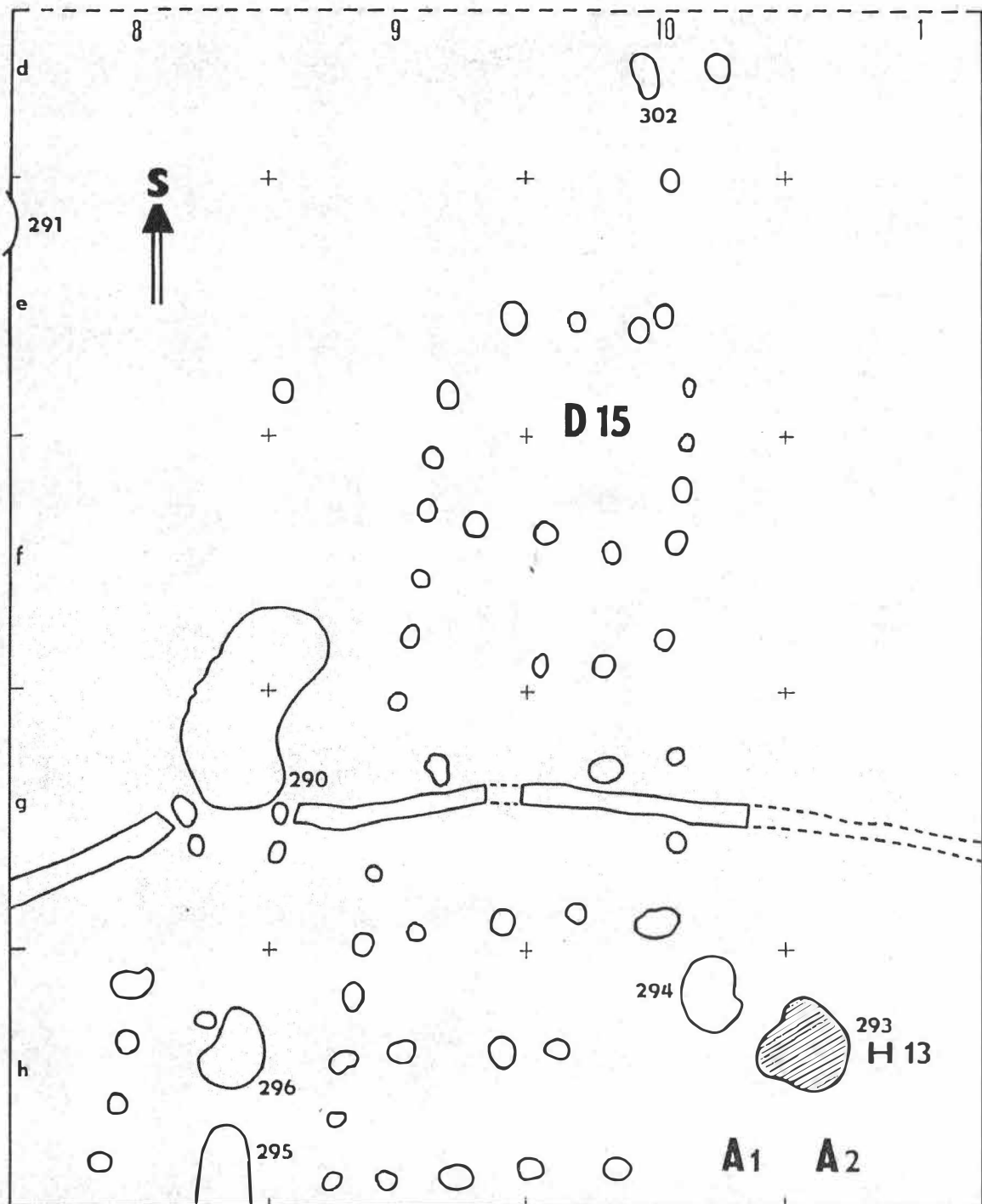
ZJIŠŤOVACÍ VÝZKUM NA NEOLITICKÉM SÍDLIŠTI V HULÍNĚ (okr. Kroměříž)

Dalibor Kolbinger, Hulín, Ivo Rakovský, AÚ ČSAV Brno

Na východním okraji Hulína, po pravé straně silnice vedoucí do Holešova v trati "Višňovce", je již po dvě desetiletí sledováno orbou narušené neolitické sídliště s nálezy lineární a moravské malované keramiky. Povrchové průzkumy v roce 1988 přinesly i keramický zlomek kultury Veselé-Chopice. Místo bylo zaměřeno a na přelomu srpna a září 1989 zde byl proveden zjišťovací výzkum.

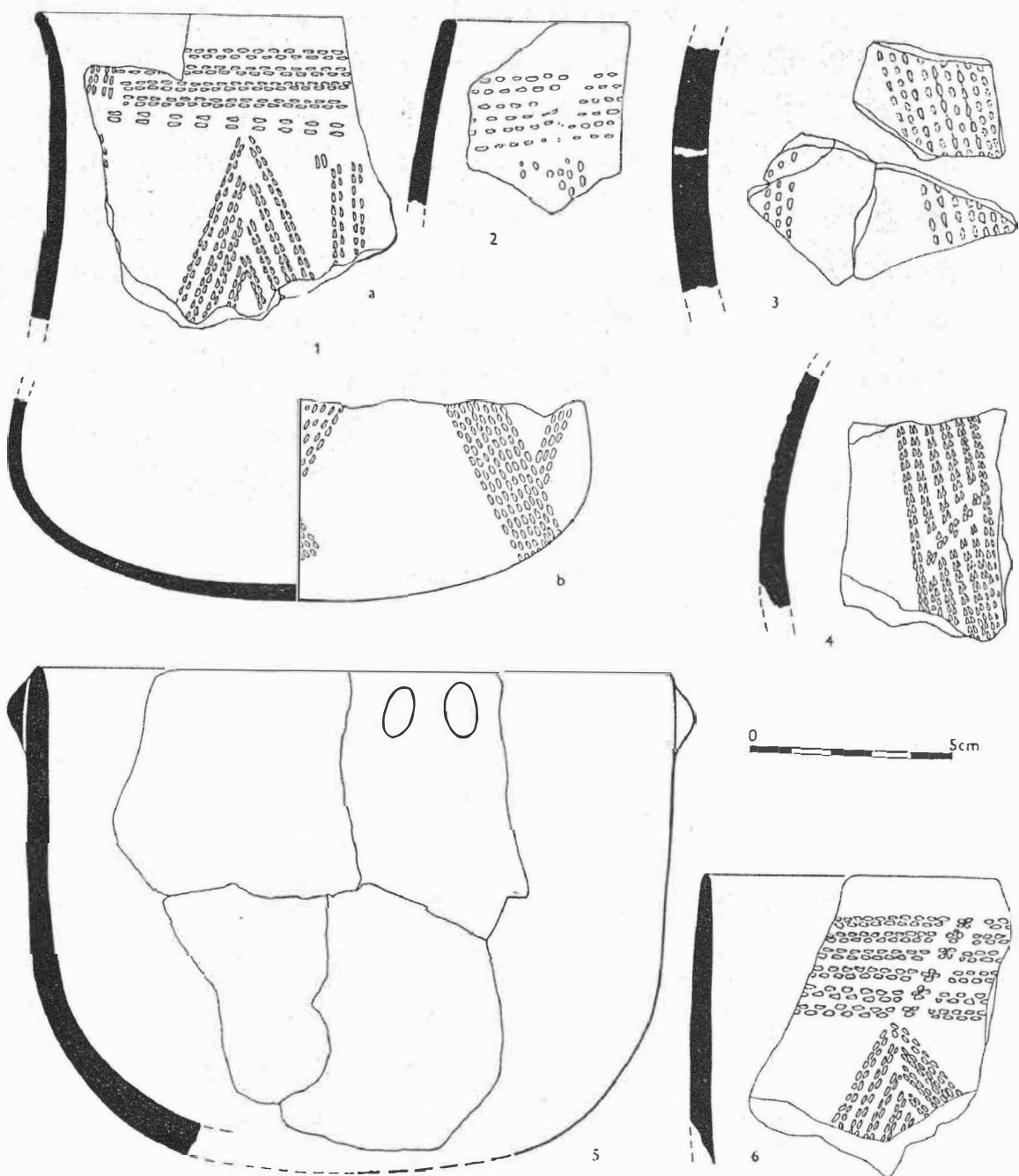
Vzhledem k tomu, že v místě nálezu je uloženo plynové potrubí (při jeho instalaci se také zmíněný střep pravděpodobně dostal až do ornice) byla povrchová skrývka provedena ručně. Sonda měla rozměry 2 x 7 m. Po jejím začátní byla pod úrovní ornice objevena 10-30 cm mocná kulturní vrstva s početnými keramickými zlomky a štípanou industrií. Nálezy se kumulovaly v místech, kde byly posléze zjištěny části zahloubených objektů 1 a 3. Vybíráním jejich výplně bylo získáno již jen menší množství keramiky uložené většinou až nad úrovní dna objektů.

Veškerý keramický materiál, s výjimkou dvou zlomků kultury s moravskou malovanou keramikou, souvisí s osídlením lokality lidem s lineární keramikou.

Obr. 6.

Těšetice-Kyjovice (okr. Znojmo). Poloha hrobu H 13 na rozhraní sektorů A 1 a A 2.
 - Lage des Grabes H 13 auf der Grenze der Sektor A 1 und A 2.

Obr. 7.

Těšetice-Kyjovice (okr. Znojmo). Vypíchaná keramika z hrobu H 13. - Stichbandkeramik aus dem Grab H 13.

PREHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR, Brno, Koliště 17/19
- Odpovědný redaktor: Dr. J. Tejral
- Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchliková
- Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby: A. Krechlerová
- Titulní list: nákončí v anglokarolinském stylu z Brna-Líšně, měř. 2 : 1
- Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
- Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
- Náklad: 450 ks — neprodejné
- Vydáno jako rukopis